

LinköpingsListan

FÖRSLAG TILL BUDGET FÖR 2022

2021-09-23

En budget för långsiktighet, trygghet och integration

Linköping är en välskött kommun. Detta märks inte minst på att kommunen under de senaste åren har gått med väsentliga överskott. Kommunen står nu inför stora utmaningar. Vi har sett flertalet skjutningar kopplade till gängkriminalitet samt ren terrorverksamhet i form av sprängningen på Ådalagatan, i närheten av Linköpings centrum. Mot bakgrund av detta finns all anledning att under de kommande fem åren använda en del av kommunens besparingar till att förhindra gängkriminaliteten och komma tillrätta med de problem som den ger upphov till.

För att bekämpa gängkriminaliteten krävs såväl direkta åtgärder som långsiktiga åtgärder. De långsiktiga åtgärderna är särskilt viktiga för att komma åt de bakomliggande strukturella problemen. Åtgärder behöver vidtas inom flertalet områden, bland annat inom socialtjänst, arbetsliv, förskola och skola, för att nå önskad effekt.

Kommunens ekonomiska ställning bör stå klar för medborgarna när ställning ska tas till hur mycket av sparade resurser som är rimligt att använda:

Kommunens aktieinnehav i Linköpings Stadshus AB uppgår idag till ett nettovärde om cirka **30 miljarder kronor**. Därutöver har kommunen kapitaltillgångar i obligationer och aktier uppgående till cirka **7 miljarder kronor** efter avdrag kommunens lån. Den kommunala nettoförmögenheten uppgår således till **37 miljarder kronor**.

Mot denna bakgrund är det inte orimligt att under de fem kommande åren använda 150 miljoner kronor per år av de långsiktiga kapitaltillgångarna. Därutöver kan utdelningen från de kommunala bolagen ökas med 180 miljoner kronor utöver Allians för Linköpings presenterade förslag för budgetåret 2022. **150 miljoner per år ska ställas mot 37 miljarder**, och i det perspektivet framstår inte ett planerat uttag under 5 år om 150 miljoner som orimligt. Det utökade utdelningen om 180 miljoner ska ställas mot att de kommunala bolagen arbetar med avkastningskrav och årligen genererar miljardöverskott exklusive Stångåstaden, där särskilda regler gäller. Alliansens förslag om utdelningsnivå 70 miljoner av ett resultat om 1 miljard är för lågt. En total nivå om 250 miljoner, dvs drygt 25% är en mer rimlig nivå. Det skapar även utrymme för de nödvändiga sociala investeringar som behövs i Linköping.

Vi noterar även att regeringen lagt en budget för staten som ger kommunen ökade statsbidrag. Enligt vår läsningen av förslaget till statsbudget drygt 100 miljoner. Detta är ett av flera exempel på att budgetprocessen ligger för tidigt i Linköping. Ska man styra med en budget måste man ha mer information om hur ekonomin gått under innevarande år och prognos för kommande år. Ett minimikrav är att kommunen inte tar beslut om en rambudget innan statens budget är känd.

LinköpingsListan presenterar ett budgetförslag som möjliggör åtgärder som gör långsiktig skillnad för Linköpings medborgare i alla åldrar och samhällsskikt. Samtliga förslag samverkar i syfte att uppnå ett tryggt, trivsamt och inkluderande Linköping. Med LL:s budgetförslag som ger ett sammanlagt tillskott om **430 miljoner** får kommunen de resurser som krävs för att skapa ordning och reda och krossa gängkriminaliteten i Linköping.

Prioriteringar för budgetåret 2022

Bekämpa långtidsarbetslösheten

Vi menar att bekämpning av långtidsarbetslöshet är nyckeln till att minska utanförskap och gängkriminalitet. Arbetsmarknadsnämndens budgetram är idag för låg, varför resurser och nödvändiga verktyg saknas. Denna underfinansiering medför att kommunen går miste om olika stöd som staten erbjuder för nya arbeten, vilket i sin tur medför att arbetslösa i stor utsträckning endast erbjuds praktikplatser. Vi tror inte att det räcker med insatser för arbetsträning, utan ser att det är av stor vikt att skapa nya avlönade arbeten för ungdomar och vuxna. Att ha ett arbete att gå till som möjliggör egen försörjning ökar känslan av samhörighet och ger verkliga möjligheter till en förändrad livssituation. Vi anser att kommunen har ett ansvar att ge invånarna denna möjlighet. Dessa nya arbetstillfällen kommer även resultera i ökad kvalitet för utförande av kommunala uppdrag samt minskade kostnader för försörjningsstöd.

Vi vill även göra ett försök med att samla anställningar av dem som står längst bort från arbetsmarknaden i ett kommunalt bolag, likt Samhall, som i sin tur säljer tjänster till kommunala enheter, bolag och privata utförare. Detta för att snabbt kunna skapa arbetstillfällen och underlätta för de kommunala enheterna att ta emot långtidsarbetslösa-

Vi vill:

- Skapa 500 nya arbetsmarknadsanställningar skola, inom förskola, parkskötsel, städning, äldreomsorg, skola och bevakning 100 mkr
- Skapa 1 000 nya sommarjobb, 10 mkr
- Skapa 70 nya platser för studentmedarbetare från universitetet för att erbjuda ett inbrott på arbetsmarknaden. 8 mkr

Öka kvalitet i skola och förskola

Vi ser ett behov av att öka kvaliteten inom kommunens skolor och förskolor. Förskolor har drabbats av minskat statligt bidrag, varför kommunen bör utge kompensation för detta. Mindre barngrupper och ökad omfattning av barnomsorg för arbetslösa är viktigt för barnens trivsel och för att bekämpa långtidsarbetslöshet. Det är också en viktig integrationsåtgärd.

Skolorna är i stort behov av resurser för att höja kvaliteten på undervisningen samt för att öka tryggheten för eleverna. Lärarna är idag hårt pressade och behöver avlastning. Vi vill därför avvara resurser i syfte att skolan ska kunna skaffa sig en övergripande bild av elevers kunskapsutveckling och studiesituation för att på så sätt kunna ge elever det stöd de behöver. Därtill vill vi att skolgången ska anpassas till elevernas olika förutsättningar och behov.

Ett annat problem som under hösten återigen uppmärksammats är gymnasienollningen och de kränkningar och ordningsstörningar som den medfört. För att värna om elevers trygghet vill vi vidta åtgärder för att erbjuda ett alternativ till nollning, en vuxenledd introduktion till gymnasieskolan. Nollning är inte förenligt med skolans värdegrund.

Enligt vad vi erfar finns det ungdomar i åldern 13-15 som befinner sig i riskzonen för att hamna i kriminella miljöer. Här bör som en av flera åtgärder prövas anpassad skolgång där man får tillfälle att varva studier med lönearbete.

Vi vill:

- Anställa mentorer i samtliga grund/gymnasieskolor. 50 mkr
- Ge kommunala gymnasieskolor resurser för att anordna lägerskola för samtliga förstaårselever i syfte att minska problem med nollning. 2 mkr
- Införa en anpassad skolgång för ca ungdomar mellan 13 och 15 år där möjlighet ska ges till lönearbete 5 mkr
- Utöka möjligheten till barnomsorg för arbetslösa till 30 timmar i veckan. 30 mkr
- Kompensera förskolan för minskat statligt bidrag. 25 mkr

Underlätta vardagen för personer med funktionsnedsättning

En person med funktionsnedsättning har många utmaningar i vardagen, som andra personer ofta inte behöver uppleva. Sådana utmaningar ger upphov till extra kostnader, vilket har en stor inverkan på livskvaliteten mot bakgrund av den låga inkomst som dessa personer ofta har. Vi vill värna om dessa personer genom en höjd habiliteringsersättning inom daglig verksamhet. Daglig verksamhet är en mycket bra insats, men den låga ersättningen som idag utgår för arbetet ger inte ekonomiska erkännande i förhållande till den tid som läggs ned. Vi vill att den arbetsträning och den ansträngning som läggs ned i daglig verksamhet ska ge en synlig ekonomisk förtjänst.

Vi vill:

- Öka habiliteringsersättningen inom daglig verksamhet med 5 kr per timme. 10 mkr

Ökad trivseln och satsningarna inom kultur och föreningsliv

Pandemin har satt sina spår inom kultursektorn. Det gäller både för nöjesbranschen som för föreningar. Att människor kommer samman i en förening och gör saker gemensamt är av stort värde för kommunen, särskilt med syftet att engagera ungdomar. Det finns tendenser till en stadigt ökande medelålder inom föreningslivet. Vi ser därför ett behov av att förändra strukturerna och ge föreningar ett generellt ekonomiskt stöd. För att hålla Linköpings kultur- och föreningsliv vid liv är det även av stor vikt att kommunen ökar utbudet av konserter, teater och konst. Vi ser även ett behov av att stärka museets ekonomi inför nyöppningen.

En annan bidragande faktor till att människor möts och aktiverar sig är att resurser läggs på att göra Linköpings parker och grönområden attraktiva. Idag är renhållning och grönskötsel på många håll för låg och det måste förändras. Välskötta parker och övriga miljöer på allmän plats uppmuntrar till utomhusaktivitet, idrott och kulturevenemang.

Vi vill:

- Sänka kostnader för lokalhyror för kommunens föreningar (avser lokaler som används av föreningar i kommersiellt syfte). 20 mkr
- Öka utbudet av kultur, konserter, teater, museet, konst. 20 mkr
- Bygga ut utomhusscenen i Trädgårdsföreningen. 5 mkr
- Tillsätta resurser för renhållning och grönskötsel av parker och grönområden. 25 mkr

Öka tryggheten

Den grova kriminaliteten i Linköping har under den senaste tiden uppmärksamats såväl lokalt som nationellt med anledning av de många skjutningar som ägt rum under sommaren. Tryggheten i Linköping har blivit en viktig fråga. Den ställer krav på agerande från kommunens sida. Vi ser ett behov av stora satsningar där bevakning och närvaro är viktiga delar för medborgarnas upplevda trygghet. Narkotikabruk och gängkriminalitet hör ofta ihop, varför ett strukturerat samarbete mellan olika myndigheter krävs för att tidigt fånga upp människor som förekommer i narkotikasammanhang.

Vi vill:

- Ha fler bevakningskameror i offentliga miljöer. 15 mkr
- Ha fler ordningsvakter och väktare i utsatta områden. 42 mkr
- Införa ett program för kontakt med personer som dömts för narkotikabrott. Kontakten ska innefatta samtal, stöd och framtidsplanering för en förändrad livssituation. 18 mkr

Förbättra äldreomsorgen

Vi ser fortsatta behov av utveckling inom äldreomsorgen för att öka trygghet och trivsel för våra äldre samt även för vårdanställda. Ett problem som inte minst uppmärksammas under pandemin är personalomsättningen, som bland annat beror på för få tillsvidareanställda. Detta resulterar i att de äldre vårdas av för många olika personer. Vi ser därför ett behov av att göra äldrevården som arbetsplats mer attraktiv genom en förbättrad arbetsmiljö för att intressera fler arbetssökande.

Ytterligare ett utbrett problem inom Linköpings äldreomsorg är språkförbistringar. Detta försvårar för såväl våra äldre som för personalen. Det kan också vara riskfyllt. Instruktioner kan exempelvis helt felaktigt tolkas. Vi vill därför svenskundervisning för anställda inom äldreomsorgen ska prioriteras.

Vi vill:

- Öka antalet tillsvidareanställningar inom äldreomsorgen.
- Slopa delade turer.
- Erbjuder svenskundervisning på vuxenutbildning inom ramen för anställningen.
- Att de äldre ska bemötas av en och samma person inom hemtjänsten.

50 mkr

Öka användningen av och ersättningen till stödfamiljer och familjehem

Stödfamiljer och familjehem är viktiga resurser för individer med särskilda behov. Mot bakgrund av de höga kostnader som kommunen årligen har för HVB-hem samt de problem med tillsyn och kontroll som uppmärksammas i media under det senaste året bör kommunen satsa på att använda stödfamiljer och familjehem i högre utsträckning. Kostnaden för HVB-hem uppgår till ca 5 000 – 13 000 kr per dygn, medan kostnaden för stödfamiljer och familjehem uppgår till liknande belopp för en hel månad. Med minskade kostnader för HVB-hem finns utrymme att fördubbla ersättningen till stödfamiljer och familjehem. Genom denna åtgärd kan antalet familjer som vill hjälpa till öka samtidigt som pengarna i ökad utsträckning stannar inom kommunen. På längre sikt kommer åtgärden även att leda till högre kvalitet och långsiktiga besparingar för kommunen.

Vi vill:

- Öka användningen av och ersättning till stödfamiljer och familjehem 20 mkr

Finansiering

Finansiering av de utökade budgetramarna föreslås ske med utökad utdelning från de kommunala bolagen om 180 miljoner kronor utöver Allians för Linköpings presenterade förslag. Därtill föreslås uttag av kapital från kommunens långfristiga placeringar göras med 150 miljoner kronor.

Regeringens budgetproposition för 2022 innehåller stora satsningar på generella stöd till landets kommuner samt särskilda satsningar för stöd till höjd kvalitet inom äldreomsorgen. Finansiering av de utökade budgetramarna kan därför även ske med hjälp av de extra statliga stöd som föreslås i budgetpropositionen, uppgående till totalt 100 miljoner kronor.

Utöver ovanstående ser vi möjligheter till kostnadsbesparingar genom att man inför en ny styrmodell i syfte att tillvarata det ekonomiska värde som kommunens marktillgångar utgör. I dagens läge är marken som ekonomisk tillgång underordnad andra delar i samhällsplanering. Den ekonomiska resurshållningen av marken måste stärkas. Vi hänvisar i denna del till vår motion i ärendet.

Förslag till ändringsbudget

Belopp, mnkr	Budget 2022
Äldrenämnden	
Öka antalet tillsvidareanställningar inom äldreomsorgen	
Slopa delade turer	
Extra resurser för svenskundervisning för personal	
Äldre ska i ökad utsträckning möta samma person inom hemtjänsten	
Summa Äldreomsorg	50
Social- och omsorgsnämnden	
Ökad användning av och ersättning till stödfamiljer och familjehem	20
Program för förebyggande av narkotikamissbruk	18
Förhöjd ersättning inom daglig verksamhet för funktionshindrade	10
Barn- och ungdomsnämnden	
Ökad möjlighet till barnomsorg för arbetslösa till 30 h/vecka	30
Kompensation till förskolan för minskat statligt bidrag	25
Anpassad skolgång till 30 ungdomar mellan 13 och 15 år	5
Införa mentorer i samtliga grundskolor	50
Bildningsnämnden	
Anordna lägerskola vid skolstart för samtliga förstaårselever i gymnasiet	2
Kultur- och fritidsnämnden	
Sänk kostnader för föreningars lokalhyror	20

Öka utbud av kultur, konserter, teater, museer, konst och övriga evenemang	20
Utbyggnad av utomhusscen i Trädgårdsföreningen	5
Arbetsmarknadsnämnden	
500 nya arbetsmarknadsanställningar	100
1 000 extra sommarjobb, 3-5 veckor för ungdomar	10
70 nya platser för studentmedarbetare från universitetet	8
Samhällsbyggnadsnämnden	
Resurser för högre standard på mark-grönskötsel, klottersanering	25
Kommunstyrelsen/ Trygghetsutskott	
Fler ordningsvakter och väktare för ökad trygghet	42
Fler bevakningskameror i offentliga miljöer (trygghetsskapande åtgärder)	15
Införande av en ekonomisk styrning av kommunens markinnehav	-20
Summa förslag till förändrade budgetramar för nämnderna	430
Generella statsbidrag	60
Statsbidrag för äldreomsorg	40
Utökad utdelning från Linköpings Stadshus AB	180
Utökad uttag från långfristiga placeringar	150
Summa förslag till ökade intäkter	430
Summa förslag till förändring	0

Budgetramar för nämnderna

Belopp, tkr	Alliansens förslag till budget 2022	LinköpingsListans förslag till budget 2022
Kommunfullmäktige	13 911	13 911
Kommunens revisorer	5 340	5 340
Kommunstyrelsen	603 489	638 489
Överförmyndarnämnden	18 220	18 220
Valnämnden	5 077	5 077
Äldrenämnden	1 492 667	1 542 667
Social- och omsorgsnämnden	1 637 626	1 685 626
Barn- och ungdomsnämnden	3 653 069	3 763 069
Bildningsnämnden	919 552	921 552
Kultur- och fritidsnämnden	400 561	445 561
Arbetsmarknadsnämnden	460 146	578 146
Samhällsbyggnadsnämnden	523 735	543 735
Exploatering	-78 295	-78 295
Bygg- och miljönämnden	63 486	63 486
Summa nämndernas nettoramor	9 718 584	10 146 584
Pensioner, exkl finansiella poster	2 000	2 000
Resursmedel	52 700	52 700
Reserv för pris, lön och demografi	37 659	37 659
Intern finansiering, intern ränta	-31 361	-31 361
Politiskt handlingsutrymme	0	0
Ofördelade kostnadsreduceringar	0	0
Verksamhetens nettokostnader	9 779 583	10 207 582

Resultaträkning för budget 2022

Belopp, mnkr	Alliansens förslag till budget 2022	LinköpingsListans förslag till budget 2022
Verksamhetens intäkter	2 000	2 000
Verksamhetens kostnader	-11 542	-11 972
Jämförelsestörande poster		
Avskrivningar	-238	-238
Verksamhetens nettokostnader	-9 780	-10 210
Skatteintäkter	8 111	8 111
Generella statsbidrag och utjämning	1 052	1 152
Kommunal fastighetsavgift	290	290
Summa skatteintäkter och utjämning	9 453	9 553
Verksamhetens resultat	-327	-657
Finansiella intäkter	432	762
Finansiella kostnader	-105	-105
Jämförelsestörande finansiella poster		
Finansnetto	327	657
Resultat efter finansiella poster	0	0
lanspråktagande av resultatutjämningsreserv (RUR)		
ÅRETS RESULTAT	0	0